

Chambre des Représentants

SESSION 1975-1976

15 OCTOBRE 1975

PROPOSITION DE LOI

tendant à accorder une pension de survie aux veufs et orphelins des personnes de sexe féminin dont les services donnent droit à l'application d'un régime de pension de retraite dont la charge est assumée par les pouvoirs publics.

(Déposée par M. Havelange.)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Parmi les inégalités de régime dont se plaignent les femmes, il en est une particulièrement criante, à laquelle nous pouvons mettre fin sans grande difficulté.

Il s'agit des retenues opérées par l'Etat sur les traitements et salaires des femmes agents des services publics au profit du conjoint survivant.

Chacun sait que l'Etat opère une retenue identique sur les traitements et salaires des agents des deux sexes.

Chacun sait aussi que la veuve d'un agent de l'Etat bénéficie de la pension constituée grâce aux retenues qui ont été opérées pendant la vie du mari.

Toutefois, cet avantage n'existe pas au profit du mari survivant.

En d'autres termes, l'agent féminin des services publics est l'objet de retenues sur son traitement ou sur son salaire en vue de constituer une pension de survie que l'Etat ne versera jamais.

Cette discrimination a été dénoncée par diverses associations qui défendent les intérêts de la femme, et notamment par l'Association belge des femmes juristes dans l'ouvrage consacré aux «inégalités entre l'homme et la femme en droit belge». On y trouve à ce sujet le commentaire suivant :

« Le refus de ces avantages au veuf est une discrimination qui doit absolument être éliminée vu l'évolution du statut de la femme et son rôle sociologique actuel.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1975-1976

15 OKTOBER 1975

WETSVOORSTEL

tot toekenning van een overlevingspensioen aan de weduwnaars en wezen van de personen van het vrouwelijk geslacht wier diensten recht geven op een rustpensioen ten laste van de overheid.

(Ingediend door de heer Havelange.)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Onder de ongelijkheden inzake pensioenregelingen waarover de vrouwen klagen, is er een zeer flagrante, waaraan wij gemakkelijk een einde kunnen maken.

WH bedoelen hier de door de Staat op de wedden en lonen van de vrouwelijke personeelsleden in overheidsdienst ten voordele van de overlevende echtgenoot verrichte afhoudingen.

Iedereen weet dat de Staat een zelfde afhouding verricht op de wedden en lonen van de personeelsleden van beide geslachten.

Iedereen weet ook dat de weduwe van een lid van het rijkspersoneel recht heeft op het pensioen dat door de tijdens het leven van de echtgenoot verrichte afhoudingen is gevormd.

Nu heeft de overlevende echtgenoot dat voordeel niet.

Anders gezegd : op de wedde of het loon van het vrouwelijk personeel in overheidsdienst worden afhoudingen verricht met het oog op de samenstelling van een overlevingspensioen dat de Staat nooit zal uitbetalen.

Die discriminatie werd aangeklaagd door verschillende verenigingen die de belangen van de vrouwen verdedigen en met name door de Belgische vereniging van vrouwelijke juristen in het werk dat handelt over de «ongelijkheden tussen man en vrouw in het Belgisch recht». In dit werk kan men daarover het volgende lezen :

« Als men die voordelen aan de weduwnaar weigert, dan is dat een discriminatie waaraan stellig een einde moet worden gemaakt, gezien de evolutie van het statuut van de vrouw en haar huidige rol in de samenleving.

Cela s'impose tant dans un but d'équité vis-à-vis de l'homme que pour donner à la femme une sécurité morale appréciable, à savoir qu'en cas de décès, son salaire disparaîtrait partiellement remplacé par une pension de survie ou qu'au moins une indemnité d'adaptation aiderait son mari à faire face aux frais entraînés par le décès et par la nécessité de réorganiser son ménage. Il faut remplacer la notion d'avantages à la veuve par celle d'avantages au conjoint survivant.

Pour des raisons de principe, il faudrait supprimer cette discrimination.... »

Tenant compte de ce que de nombreuses organisations féminines se sont actuellement prononcées pour l'octroi des pensions de survie aux veufs et orphelins des personnes de sexe féminin, nous nous rallions volontiers à ce point de vue et nous proposons, dans un premier temps, de mettre fin à l'inégalité dénoncée en octroyant le bénéfice de la pension de survie aux veufs et orphelins des personnes de sexe féminin dont les services donnent droit à l'application d'un régime de pension de retraite dont la charge est assumée par les pouvoirs publics.

P. HAVELANGE.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

Une pension de survie est accordée aux veufs et orphelins des personnes de sexe féminin, dont les services donnent droit à l'application d'un régime de pension de retraite dont la charge est assumée par l'Etat, les provinces, les communes, les commissions d'assistance publique, les organismes d'intérêt public visés par la loi du 16 mars 1954 et les établissements d'intérêt public provinciaux et communaux, et sur les traitements desquelles une retenue obligatoire a été opérée en vue de contribuer au paiement des pensions de survie.

Les conditions et les modalités selon lesquelles cette pension est accordée sont les mêmes que pour l'octroi des pensions de survie pour les veuves et orphelins des personnes de sexe masculin.

Art. 2.

Le Roi peut, par arrêtés délibérés en Conseil des Ministres, mettre les textes des lois qui sont modifiées implicitement par la présente loi en concordance avec celle-ci.

Ces arrêtés seront ratifiés par la loi. Le projet de loi de ratification sera déposé dans les deux mois de la publication de l'arrêté royal.

27 juin 1975.

P. HAVELANGE,
Antoinette SPAAK.

Zulks is nodig uit billijkheidsoverwegingen en om aan de vrouwen grote morele zekerheid te geven (doordat zij zal weten dat haar loon bij haar overlijden gedeeltelijk vervangen zal worden door een overlevingspensioen of dat haar man op zijn minst een aanpassingsuitkering zal ontvangen die hem zal helpen de kosten van het overlijden en van de reorganisatie van zijn huishouding te bestrijden). Men dient het begrip « voordelen voor weduwen » te vervangen door « voordelen voor de kmgstlevende echtgenoot ».

Om principiële redenen moet een einde aan die discriminatie komen ... ».

Rekening houdend met het feit dat al van vrouwenorganisaties zich reeds hebben uitgesproken voor een overlevingspensioen ten voordele van de weduwnaars en wezen van vrouwen, sluiten wij ons gaarne bij dat standpunt aan en wij stellen voor dadelijk een einde te maken aan de gewraakte ongelijkheid door het recht op een overlevingspensioen te verlenen aan weduwnaars en wezen van vrouwen wier diensten recht geven op een rustpensioen ten laste van de overheid.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Een overlevingspensioen wordt verleend aan de weduwnaars en wezen van personen van het vrouwelijk geslacht wier diensten recht geven op een rustpensioen ten laste van de Staat, de provincies, de gemeenten, de commissies van openbare onderstand, de instellingen van openbaar nut bedoeld bij de wet van 16 maart 1954 en de provinciale en gemeentelijke instellingen van openbaar nut, en op wier loon een verplichte afhouding is verricht als bijdrage in de verlening van overlevingspensioenen.

De voorwaarden en de modaliteiten voor de toekenning van dat pensioen zijn dezelfde als voor de toekenning van het overlevingspensioen aan de weduwen en wezen van personen van het mannelijk geslacht.

Art. 2.

Bij in Ministerraad overlegde besluiten kan de Koning de wetteksten die impliciet bij deze wet worden gewijzigd, met deze laatste in overeenstemming brengen.

Die besluiten worden bij de wet bekrachtigd. Het wetsontwerp van bekrachtiging wordt binnen twee maanden na de bekendmaking van het koninklijk besluit ingediend.

27 juni 1975.